

Μέλος του Ευρωπαϊκού Πράσινου Κόμματος
www.ecogreens.gr ecogreen@otenet.gr
Αθήνα: Πλατ. Ελευθερίας 14 - 10553, τ 210 3306301, f 210 3834390
Θεσσαλονίκη: Πλάτωνος 1 & Εγνατία - 54631, τ. 2310 266705, f 2310 26971

22.09.2011

ΣΧΕΔΙΟ «ΗΛΙΟΣ»: ΝΑΙ, ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΜΕ «ΔΟΝΤΙΑ»!

Το σχέδιο «ΗΛΙΟΣ», όπως εξαγγέλλεται από την κυβέρνηση έχει ασφαλώς τα θετικά χαρακτηριστικά της επιτάχυνσης της ανάπτυξης των ΑΠΕ και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, ταυτόχρονα όμως δημιουργεί και σημαντικές ανησυχίες αν οι στόχοι αυτοί θα εξυπηρετηθούν με ορθολογικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Οι μέχρι σήμερα δημόσιες αναφορές στο «ΗΛΙΟΣ» από τον υπουργό ΠΕΚΑ και τον πρωθυπουργό δείχνουν ότι βρίσκεται ακόμα σε επίπεδο ιδέας και αποκαλύπτουν μια ανησυχητική ελαφρότητα στην προσέγγιση πολύ σημαντικών ζητημάτων που αναπόφευκτα ένα τέτοιας κλίμακας σχέδιο θα δημιουργήσει. Πιο συγκεκριμένα:

1. Ο πιο σημαντικός προβληματισμός μας, έχει αμιγώς οικονομική διάσταση. Συζητείται πρόχειρα, πίσω από τις γραμμές και συνοψίζεται στο ερώτημα: η προς εγκατάσταση ισχύς του προγράμματος «ΗΛΙΟΣ» θα καλύπτει ΚΑΙ εθνικές ανάγκες; Υπενθυμίζουμε ότι η Ελλάδα σήμερα διαθέτει στόχο με συγκεκριμένο μείγμα ΑΠΕ ως το 2020 καθορισμένο με υπουργική απόφαση τον Οκτώβριο του 2010. Με βάση αυτό το σχεδιασμό και αν τηρηθούν οι σημερινές εγγυημένες τιμές για τα φ/β, ένα ποσό της τάξης του 1 δις το χρόνο **θα πηγαίνει στον παραγωγό/ους της ηλεκτρικής ενέργειας** που θα καλύπτει τις εθνικές ανάγκες σε φωτοβολταϊκά όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο ενεργειακό μείγμα του ΥΠΕΚΑ, και μάλιστα για τα επόμενα 25 χρόνια. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό **αυτός ο πλούτος να παραμείνει εντός Ελλάδας κατά το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό**. Κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει **με προτεραιότητα τα φ/β στις στέγες** που σύμφωνα με το ΣΕΦ, μπορούν να υπερκαλύψουν τις εθνικές ανάγκες σε ηλιακή ενέργεια δεδομένου ότι το δυναμικό στις στέγες μας είναι 10.000 MW τη στιγμή που ο σχεδιασμός για το 2020 απαιτεί συνολικά 2.200 MW. Ταυτόχρονα, η έμφαση στη μικρή κλίμακα για την κάλυψη των εθνικών αναγκών μπορεί **να στηρίξει τις ελληνικές βιομηχανίες παραγωγής εξοπλισμού φ/β**, ενώ το κόστος παραγωγής (η εγγυημένη τιμή δηλαδή) να τροφοδοτήσει την ελληνική οικονομία. Επομένως, ζητάμε ρητή δέσμευση πως το Πρόγραμμα «ΗΛΙΟΣ» θα αφορά εγκατεστημένη ισχύ πλέον του παραπάνω στόχου και ενδεικτικό στόχο-μείγμα για το 2050.

2. Σε 15.000 MW αντιστοιχούν παρά πολλά **εργατοέτη** (30 έτη / MW). Πρέπει ένα μεγάλο μέρος αυτών να καλυφθεί από εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα.

3. Βασικό κριτήριο για την επιλογή ξένων, Ελλήνων ή μικτών (consortium) επενδυτών στο «ΗΛΙΟΣ» θα πρέπει να είναι η **μεγιστοποίηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας**. Στόχος θα πρέπει να είναι παράλληλα με την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ να αναπτυχθεί και μια εγχώρια βιομηχανία παραγωγής συστημάτων ΑΠΕ που αργότερα θα αποκτήσει και εξαγωγικό χαρακτήρα. Τη στρατηγική αυτή ακολούθησε επιτυχημένα η Ισπανία στον τομέα των αιολικών.
4. Ένα πολύ σημαντικό θέμα που αντιμετωπίστηκε επίσης πολύ πρόχειρα είναι το ζήτημα της **σύνδεσης και απορρόφησης της παραγόμενης ενέργειας** από το ηλεκτρικό σύστημα, τόσο το εγχώριο, όσο και από τις διεθνείς διασυνδέσεις. Δεδομένου μάλιστα ότι πολλές από τις θέσεις που προτείνονται για έργα του "ΗΛΙΟΣ" είναι σε μη διασυνδεδεμένα νησιά, είναι βέβαιο ότι θα χρειαστεί να γίνει διασύνδεση. Εκεί τίθενται ζητήματα προσβασιμότητας, σεβασμού του περιβάλλοντος, διαστασιολόγησης, ακόμα και διαδρομής των καλωδίων. Ο ηλεκτρικός χώρος σήμερα είναι πολύ μικρότερος από τα σχέδια που καταστρώνονται και αν δε γίνει ένας σοβαρός και διαφανής προγραμματισμός θα καταλήξουμε το ένα έργο ΑΠΕ να υπονομεύει το άλλο.
5. Χρειάζεται δέσμευση πως η **εξαγωγή ενέργειας θα αφορά πρώτα τις γειτονικές μας χώρες** με αντιστροφή δηλαδή των εισαγωγών από Τουρκία-Βουλγαρία-ΠΓΔΜ και με διερεύνηση για τη χρηματοδότηση του premium της τιμής της παραγωγής από ΑΠΕ για τις χώρες εκτός ΕΕ.
6. Τα έργα ΑΠΕ πολύ μεγάλης κλίμακας απαιτούν επίσης πολύ **προσεκτικό περιβαλλοντικό σχεδιασμό** για να διατηρούν τη συμβατότητα τους με τις αρχές της αειφορίας. Ήδη κάποιες από τις περιοχές που προτείνονται για εγκατάσταση μεγάλων φ/β μονάδων, όπως η έκταση της Φωνής της Αμερικής στο Δέλτα του Νέστου, είναι αυξημένης οικολογικής ευαισθησίας και υπάγονται σε αυστηρό καθεστώς περιβαλλοντικής προστασίας (συνθήκη Ramsar). Ζητάμε να υπάρξει το συντομότερο έναρξη συζήτησης και διαβούλευσης σε κάθε Περιφέρεια για περιοχές που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν ΦΒ/ΗΘ μεγάλης κλίμακας, με τις ελάχιστες δυνατές επιπτώσεις στο περιβάλλον, τη γεωργία και το τοπίο.
7. Εκτός από φιλόδοξα σχέδια επενδύσεων σε ΑΠΕ χρειαζόμαστε και φιλόδοξα σχέδια επενδύσεων στην **εξοικονόμηση ενέργειας και στη διαχείριση της ζήτησης** και αντίστοιχα κίνητρα. Ενδεικτικά αναφέρουμε την ενεργειακή αναβάθμιση όλων των δημόσιων κτιρίων και 200 χιλιάδων ιδιωτικών, μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ σε συσκευές εξοικονόμησης, επίσηυση-επέκταση του προγράμματος εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, έξυπνα δίκτυα σε συνδυασμό με ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Βέβαια όλα αυτά σε ένα κράτος που λειτουργεί σωστά, θα έπρεπε να συζητηθούν νηφάλια μεταξύ της ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ και όλων των φορέων και πολιτικών κομμάτων που έχουν να συνεισφέρουν στο διάλογο, ειδικά επειδή πρόκειται για σχέδια κολοσσιαίων διαστάσεων που θα δεσμεύσουν τη χώρα για παρά πολλά χρόνια. Αντί αυτού ο κ. Παπακωνσταντίνου επέλεξε να συζητήσει αυτά τα πλάνα μόνο με τους Γερμανούς πριν ακόμα διαμορφώσει τα βασικά έστω χαρακτηριστικά τους και αυτό είναι ενδεικτικό του γενικότερου τρόπου άσκησης πολιτικής από τη σημερινή κυβέρνηση.

Η Θεματική Ομάδα Ενέργειας των Οικολόγων Πράσινων

Περισσότερες πληροφορίες:

Κωνσταντίνος Κατώπης 6972033070

Νίκος Μάντζαρης 6937324780